

ФОНОВІ ЗНАННЯ – ОСНОВА ТВОРЕННЯ Й ДЕКОДУВАННЯ ТЕКСТУ

Правильне сприйняття тексту забезпечується не лише мовними й графічними одиницями, але й спільним фондом знань або «комунікативним фоном», на якому відбувається творення тексту та його декодування. Тому сприйняття пов'язане з пресупозицією, яка є невербальним компонентом смислу, попереднім знанням, що дає можливість адекватно сприймати текст. Таке попереднє знання називають фоновими знаннями. Пресупозиції можуть виникнути під час читання попереднього тексту або перебувати за межами тексту. Фонові знання – це знання реалій культури, якими володіють відправник інформації і реципієнт.

Отже, для повного розуміння тексту потрібен широкий культурний контекст. У тексті лінійно впорядкована сукупність знакових одиниць є матеріальним утворенням, яке несе в собі нематеріальне – зміст (знання, подію). Фонові знання становлять неодмінну умову успішності мовного акту, бо природна мова буває здебільшого еліптичною, ми залишаємо невисловленим те, що є зрозумілим з ситуації мовлення або попереднього досвіду, який є невербалізованим у тексті знанням.

Літературно-художні знання як фонові виявляються через прецедентні тексти (від лат. *praecedens* – *той, що передує*) – «чужі» тексти (або окремі літературно-художні образи), які в авторському тексті постають у вигляді ремінісценцій. Індивідуальні фонові знання лежать в основі творення підтексту. Поняття підтексту повністю зорієнтоване на попереднє знання.

Література:

1. Камчатнов А.М. Подтекст: термин и понятие / А.М. Камчатнов // Филологические науки. – 1988. - №3.
2. Пешковский А.М. Объективная и нормативная точка зрения на язык / А.М. Пешковский // Избр. труды. – М., 1959.
3. Шабес В.Я. Событие и текст / Шабес В.Я. – М., 1989.

